

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЛЬФЕДЖІО

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма	Хорове та оперно-симфонічне диригування	
Курс	1	
Семестр	1, 2	
Обсяг дисципліни (години / ЄКТС)	120 годин / 4 кредити ЄКТС	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Рудь Поліна Валентинівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства
	Посада	Старший викладач кафедри теорії музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/theory-of-music/Rud-2022-1.pdf polina.rud@num.kh.ua
Анотація	«Сольфеджіо» – одна з найважливіших дисциплін у практичній підготовці хорових та оперно-симфонічних диригентів, стрижнем якої є розвиток та удосконалення музичного слуху і музичної пам'яті. Тематика дисципліни охоплює всі напрямки роботи, спрямовані на формування якісного, багатогранного музичного слуху у всіх його проявах і створення міцного підґрунтя для правильного інтонування будь-якого прикладу (від старовинної музики до атональних зразків). Значна роль у зазначеній навчальній дисципліні відводиться вокально-інтонаційним вправам та співу багатоголосних прикладів у різних типах фактур, що безпосередньо пов'язано із специфікою хорового виконавства.	
Мета дисципліни	Розвиток музичного слуху як обов'язкового компонента творчих здібностей, при наявності якого вибудовується комплекс знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти та формуються спеціальні компетентності, необхідні у системі мистецької освіти та для музикування на даному освітньо-професійному рівні.	

Програмні результати навчання	<p>ПРН12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.</p> <p>ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.</p> <p>ПРН17. Демонструвати аргументовані знання з особливостей музичних стилів різних епох.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК12. Здатність працювати автономно.</p>
Фахові (спеціальні) компетентності	<p>СК3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.</p> <p>СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.</p> <p>СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.</p> <p>СК6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.</p> <p>СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.</p> <p>СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.</p> <p>СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології музикознавчої, виконавської, композиторської, диригентської, педагогічної діяльності.</p>
Зміст навчальної дисципліни	<p><i>Тема 1.</i> Розвиток внутрішнього музичного слуху і пам'яті при записі одно-, дво-, триголосних диктантів.</p> <p><i>Тема 2.</i> Побудова та інтонування звукорядів ладів всіх видів.</p> <p><i>Тема 3.</i> Мелодика, інтерваліка та акордика діатонічних ладів. Характерні мелодико-гармонічні, інтервальні послідовності в діатонічних ладах.</p> <p><i>Тема 4.</i> Діатоніка і хроматика. Хроматичні інтервали.</p> <p><i>Тема 5.</i> Практичне засвоєння діатонічних і хроматичних інтервалів, акордів та ладів у слуховому аналізі та сольному, ансамблевому виконанні.</p> <p><i>Тема 6.</i> Альтерація акордів субдомінантової групи.</p> <p><i>Тема 7.</i> Альтерація акордів домінантової групи.</p> <p><i>Тема 8.</i> Акордово-гармонічні послідовності з альтерованими акордами.</p> <p><i>Тема 9.</i> Відхилення та модуляції.</p> <p><i>Тема 10.</i> Техніка модуляцій.</p> <p><i>Тема 11.</i> Модуляційний рух у диктантах та музичних прикладах для сольфеджування.</p> <p><i>Тема 12.</i> Метроритмічні труднощі при виконанні одноголосних прикладів.</p> <p><i>Тема 13.</i> Модальність у поліфонічних творах доби Відродження.</p> <p><i>Тема 14.</i> Спів багатоголосся гармонічного, поліфонічного видів.</p> <p><i>Тема 15.</i> Створення дво-, триголосся на основі заданої мелодії в різних типах фактур.</p> <p><i>Тема 16.</i> Сольфеджування прикладів атональної музики.</p>
Види занять	Практичні, самостійна робота

Методи навчання	Словесний метод (пояснювання); практичний метод (практичні заняття – аудиторні); наочний метод (інтерактивна дошка, метод ілюстрацій); робота з навчально-методичною літературою; відео-метод у сполученні з новітніми цифровими технологіями та комп’ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні); самостійна робота (спів заданих прикладів, секвенцій, модуляцій, інтервальних та акордових послідовностей, творчі завдання тощо)
Форми та методи оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль (max 60 балів): усне опитування, письмові роботи, робота на практичному занятті, написання контрольної роботи. Підсумковий семестровий контроль (max 40 балів): залік – 1 семестр, письмовий екзамен – 2 семестр. Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.
Особливості та політика дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як: Moodle, листування через e-mail, у чаті групи з дисципліни, посилення на google-диск тощо. На першому занятті з дисципліни викладач доєднує здобувачів до груп, здійснює обмін e-mail, надає електронні посилення на необхідні навчальні матеріали, google-диск тощо. Від студентів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності (списування (в т.ч. і з використанням гаджетів) під час поточного та підсумкового контролю заборонено). В університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.
Рекомендовані джерела інформації	Афоніна, О. С. Баранова, В. О. (2013). <i>Сольфеджіо</i> . Нова Книга. Афоніна, О. С., Баранова, В. О. (2013). <i>Сольфеджіо на основі джазової та естрадної музики</i> . Нова Книга. Беліченко, Н. (2016). <i>Завдання з сольфеджіо та гармонії. Слуховий та гармонічний аналіз. Ладові диктанти. Мелодії для гармонізації. Вправи на фортепіано</i> . Харків. Борисенко, М. Ю. (2015). <i>Сольфеджіо на матеріалі творів композиторів Нововіденської школи</i> . «С. А. М.». Леонтович, М. (2019). <i>Хорові твори</i> . Музична Україна.

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Гармонія», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського 26 серпня 2024 р., протокол №1.